

Praha, 11. 8. 2016

Věc: Oponentský posudek postgraduální vědecké práce

Obdržel jsem k posouzení disertační práci MUDr. Lukáše Zikmunda „**Lalokové přenosy v chirurgii bazaliomů víček**“, která je produktem jeho aspirantury na lékařské fakultě Karlovy university v Hradci Králové.

Disertační práce má kompletně 79 stran, 7 kazuistik, 2 grafy, 34 obrázků, 25 tabulek a v příloze je seznam zkratk. Je rozdělena do obvyklých kapitol, jen úvod problematiky je trochu nezvykle rozšířen o Všeobecnou část.

V úvodu do problematiky se autor věnuje problematice okuloplastické chirurgie obecně a ve Všeobecné části shrnuje problematiku lalokových přenosů (definice a rozdělení laloků) a bazaliomů (definice, přehled výskytu, rizikové faktory, úmrtnost, anatomická distribuce, typy, histopatologie, diagnostika, klasifikace, možnosti terapie a recidivy bazaliomů).

Cíle práce:

1. vyhodnotit vlastní soubor pacientů a pomocí analýzy jednotlivých sledovaných parametrů potvrdit efektivitu a možnosti místního lalokového posunu v řešení defektů vzniklých po excizích bazaliomů víček u kterých není možné pro rozsah defektu použít prostou suturu rány.
2. vyhodnotit výsledky operačních zákroků provedených buď metodou místní otočné lalokové plastiky, nebo volné plastiky do defektu.
3. provést podrobnou analýzu souboru pacientů s BCC s vyhodnocením věku a pohlaví pacientů, anatomické lokalizace nádorů a zjištění rizikových faktorů pro recidivu nemoci včetně způsobu léčby pro jednotlivé histologické typy BCC.

V kapitole „Metodika a soubor pacientů“ popisuje autor soubor pacientů (133 pacientů, s bazaliomem víčka, s pokrytím defektu lalokovou plastikou se sledovací dobou 6 let), statistickou analýzu, předoperační vyšetření, operační postup, kontrolní vyšetření, počet pacientů, jejich věkové rozložení a rozdělení do skupin, Rozdělení laloků do skupin, Lokalizace zhoubného nádoru, Stranové rozložení novotvarů, Histologické typy nádorů, Recidivy bazaliomů, Soubor pacientů pro statistický rozbor a pak následují kazuistiky pacientů s bazaliomem,

Výsledky se zabývají statistickými odpověďmi na cílové otázky. Statistické výsledky se zaměřením na bazaliomy popisují odlišnosti bazaliomů v jednotlivých lokalitách, počty recidiv, souvislostí s věkem, s plochou excize a laloku a počty recidiv podle typu bazaliomu. Statistické výsledky se zaměřením na laloky se věnují odlišnosti vstupních parametrů pro jednotlivé lokality lalokové plastiky, rozdílu pacientů s recidivou od pacientů ostatních a konečně je popsána subjektivní spokojenost pacientů s estetickým výsledkem operace.

Diskuse se zabývá kosmetickou i funkční specifikou regio orbitalis, problematikou bazaliomu obecně i v této lokalitě, druhům terapie a jejich výsledkům

V závěrech disertační práce autor konstatuje, že po rekonstrukčním zákroku v oblasti víček by : (1) horní oční víčko mělo zůstat mobilní; (2) měly být zachovány jak spojivka, tak tarsus i kožní kryt; (3) okraje víček měly zůstat stabilní a řasy ve správném postavení vůči bulbu; (4) měl být co nejlepší kosmetický efekt zákroku.

Dále, že funkční i estetický výsledek po odstranění nádoru a následné rekonstrukci jsou zásadní a závisí na lokalizaci a rozsahu defektu. Kůže obličeje má jiné vlastnosti než kůže jinde na těle. a proto se osvědčilo preferovat volný přenos tkáně do defektu z horního víčka nebo tkáně kvalitativně blízké oblasti defektu.

Při terapii bazaliomů jsou doporučeny tyto zásady:

1) Léčba bazaliomů by měla vždy být primárně chirurgická.

2) Výkon by měl provádět zkušený okuloplastický chirurg.

V případě přítomnosti více rizikových faktorů je nutné uvažovat o adjuvantní radioterapii. Všechny pacienty po operaci bazaliomu je nutné dispenzarizovat. Lalokové plastiky přicházejí na řadu v případech kdy není řešením jednoduchá prostá sutura rány. Výsledky operačního postupu otočné lalokové plastiky v porovnání s výsledky postupu užití volné plastiky do defektu se ukázaly jako bezpečné a plně schopné zacelit primární defekt vzniklý excizí tumoru. pacientů. Esteticky příznivější se na základě subjektivního hodnocení pacientů jeví použití otočné lalokové plastiky.

Literatura čítá 150 titulů.

Téma práce – „Lalokové přenosy v chirurgii bazaliomů víček“ je bezesporu aktuální, protože na rozdíl od zahraničí u nás není okuloplastika samostatnou odborností v oftalmologii. povědomí o výrazných funkčních i estetických specifikách víček a jejich okolí je i mezi mnohými oftalmology nedostatečné. Vždy mě překvapilo, i u oftalmochirurgů, že plně nedoceňují nutnost skutečně okuloplastického řešení u lézí, které se opticky zdály zanedbatelné, ale prostá sutura excize defektu pak spustila kaskádu problémů indukovaných následnou špatnou funkcí víček, a to nemluvím o snaze o minimální excizi, aby byla možná prostá sutura, která pak mnohdy končí recidivou a ve znovuoživení této problematiky a ve statisticky podložených odpovědích na cílové otázky vidím i velký přínos pro klinickou praxi.

Rozsah souboru 133 pacientů k lalokové plastice je z hlediska počtu i šestileté **sledovací doby** více než dostatečný.

Metodika, popis souboru pacientů i operačního postupu je vyčerpávající.

Navíc jsou připojeny zajímavé statistiky propojení souboru s dg. bazaliomu i recidiv a krásně dokumentované kazuistiky.

Statistická analýza je správně zvolena a dobře interpretována.

Výsledky jsou přehledně shrnuty v tabulkách 15-25 a jsou zde odpovědi na všechny cílové otázky.

Diskuse je obsáhlá, vyčerpávajícím způsobem se věnuje problematice i konkrétnímu tématu.

Závěr pro otázku bazaliomu v oblasti víček a periokulárně je jasný, jsou stanovena příslušná doporučení. Pro otázku lalokových plastik v této oblasti je potvrzena jejich bezpečnost a dobré výsledky, subjektivně je však pacienty hodnocena otočná laloková plastika.

Cíle disertační práce jsou jasné, vyčerpávající, byly zvoleny reálně a byly splněny.

Závěr

Práce se mi líbila, věnuje se velmi zajímavé a aktuální problematice. Přinesla velmi cenné výsledky teoreticky i pro praxi. Diskuse je pěkná a vyčerpávající. Závěry jsou jasné, stručné a přehledné. Práce je napsána srozumitelnou češtinou s několika pravopisnými chybami a překlepy.

K práci nemám připomínek, mám jednu otázku.

1. Jak byste si představoval okuloplastickou péči v ČR (odbornost, počty, ekonomika).

Autor prokázal, že je schopen vědecké práce, ovládá statistické metody a je schopen svoje výsledky publikovat. Mám za to, že dobře splnil podmínky pro udělení vědecké hodnosti a práci doporučuji k obhajobě.

Doc. MUDr. Jiří Pašta, CSc., FEBO
Přednosta oční kliniky 1. LFUK a ÚVN Praha
Ústřední vojenská nemocnice
169 02 Praha 6